TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Milli Savunma Komisyonu	
Esas Komisyon	**Dışişleri Komisyonu**	
Tarih: 4.10.2023		Esas No: **2/1630**

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR İŞK.LİĞİ
03 Ekim 2023
Numara

TBMM
GENEL EVRAK
03 Ekim 2023
No: 1296099

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 493178 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ŞENTOP
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Milli Savunma	
Esas Komisyon	Dışişleri	
Tarih : 18 Temmuz 2019		Esas No: 2/2021

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI

11 Temmuz 2019

Numara:

TBMM
GELEN EVRAK

11 Temmuz 2019

No: 502286

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI İLE MOLDOVA CUMHURİYETİ SAVUNMA BAKANLIĞI ARASINDA ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ TAMAMLAYICI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 17 Ekim 2018 tarihinde Kişinev'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

25 Haziran 2019

Sayı : 68244839-599-106805
Konu : Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17 Ekim 2018 tarihinde Kişinev'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:
1- Anlaşma (Türkçe, Romence, İngilizce)
2- Genel Gerekçe

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR DAİRESİ
25 Haziran 2019
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
25 Haziran 2019
No: 493178
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması" 17 Ekim 2018 tarihinde Kişinev'de imzalanmıştır. Tamamlayıcı Anlaşma, 19 Kasım 1998 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması"na dayanılarak hazırlanmıştır.

Tamamlayıcı Anlaşma ile esas olarak, Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı arasında askerî eğitim alanındaki iş birliği mekanizmalarının tesis edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda; iki ülke arasında askerî eğitim konularında iş birliği yapılacak alanlar ile taraflardan birinin askerî eğitim kurumlarında, birliklerinde ve askerî tesislerinde eğitim görmek maksadıyla kabul edilen veya eğitim iş birliği faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine iştirak eden diğer tarafın silahlı kuvvetlerine mensup personelin eğitim icra esasları, icra süresince görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI

İLE

MOLDOVA CUMHURİYETİ

SAVUNMA BAKANLIĞI

ARASINDA

ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ TAMAMLAYICI

ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI İLE MOLDOVA CUMHURİYETİ SAVUNMA BAKANLIĞI ARASINDA ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ TAMAMLAYICI ANLAŞMASI

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı (bundan böyle "Taraf" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır);

Taraflar arasında, 19 Kasım 1998 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması"na (bundan böyle "Çerçeve Anlaşması" olarak adlandırılacaklardır) dayanarak,

Taraflar arasında mevcut olan dostça ilişkileri ve askerî eğitim alanındaki iş birliğini geliştirme isteklerini vurgulayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE 1

AMAÇ

Bu Tamamlayıcı Anlaşma (bundan böyle "Anlaşma" olarak adlandırılacaktır), Taraflar arasındaki askerî eğitim alanındaki iş birliği mekanizmalarını tesis etmeyi amaçlar.

MADDE 2

UYGULAMA ALANI

Bu Anlaşma'da öngörülen hükümler; bu Anlaşma'nın 4'üncü Maddesi uyarınca, Taraflardan birinin askerî eğitim kurumlarında, birliklerinde ve askerî tesislerinde eğitim görmek maksadıyla kabul edilen veya eğitim iş birliği faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine iştirak eden diğer Tarafın Silahlı Kuvvetlerine mensup subay, astsubay, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş/er, erbaş/er, askerî öğrenciler ve sivil personel ile onların bakmakla yükümlü olunan aile bireyleri için uygulanır.

MADDE 3

TANIMLAR

Bu Anlaşma'da yer alan;

1. **Anlaşma:** Taraflar arasında yapılan bu Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması'nı,

2. **Gönderen Taraf:** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve/veya teçhizat gönderen Tarafı,

3. **Kabul Eden Taraf:** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla topraklarında Gönderen Tarafın personel, malzeme ve/veya teçhizatını bulunduran Tarafı,

4. **Yetkili Makam:** Bu Anlaşma'nın uygulanması ile ilgili olarak Tarafların Yetkili Makamları:

a. Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı Adına: Genelkurmay Harekât Başkanlığı,

b. Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Adına: Moldova Ulusal Ordusu Genelkurmay Başkanlığı Personel ve Seferberlik Başkanlığı.

5. **Misafir Personel:** Taraflardan herhangi birinin, bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla diğer Tarafa gönderdiği asker veya silahlı kuvvetler mensubu sivil şahısları,

6. **Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri:** Bu Anlaşma kapsamındaki Misafir Personele refakat eden ve kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocukları,

7. **Komutan:** Askerî karargâha, askerî üsse veya askerî birliğe komuta eden ve kendisine bağlı olmak üzere, gönderilen askerî personelin faaliyetlerinden sorumlu olan kişiyi,

8. **Kıdemli Askerî Personel:** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili, Gönderen Tarafın kendi mevzuatına uygun olarak atanmış, askerî personel arasındaki en kıdemli personeli,

9. **Misafir Öğrenciler:** Gönderen Tarafın silahlı kuvvetlerinde görevlendirilmek üzere, Gönderen Taraf tarafından Kabul Eden Tarafın askerî okullarına veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer öğretim kurumlarına gönderilen öğrenciyi ifade eder.

10. **Sivil Personel:** Tarafların silahlı kuvvetleri bünyesinde asker olmayan ve devamlılık isteyen belirli görev yerlerinde çalışan personeli ifade eder.

11.**Gizlilik Dereceli Bilgi:** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ya da Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı tarafından edinilmiş bilgi ya da bunlardan birisinin yetki alanına ya da kontrolüne giren ve ulusal güvenlik çıkarları kapsamında korunması gereken ve güvenlik derecesi işaretler ile belirlenmiş olan resmî bilgi anlamına gelmektedir. Bu bilgi, sözel, görsel, manyetik ve belge şeklinde olabileceği gibi, donanım ya da teknolojik formda da olabilir.

MADDE 4

İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar, aşağıda sıralanmış olan eğitim iş birliği faaliyetlerini gerçekleştireceklerdir:

1. Kabul Eden Tarafın silahlı kuvvetlerine ait veya belirleyeceği okul, eğitim ve öğretim merkezlerinde verilen eğitim, öğretim ve kurslar,

2. Eğitim merkezlerinde görev öncesi eğitimleri ile göreve yönelik kurslar,

3. Birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimi,

4. Birlik, karargâh ve kurumlar arası iş birliği ve temas ziyaretleri,

5. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı öğrenci/öğretim elemanı değişimi veya danışmanlık,

6. Heyet mübadeleleri,

7. Tatbikatlara gözlemci davetleri,

8. Ortak tatbikatlara katılım,

9. Eğitimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişi,

10. Askerî tarih, arşiv ve müzecilik alanlarında iş birliği,

11. Askerî hukuk sistemleri konusunda eğitim ve bilgi mübadelesi,

12. Lojistik konularda eğitim alanında iş birliği,

13. Barışı destekleme ve insanî yardım alanında iş birliği,

14. Tarafların farklı temsil seviyelerindeki temsilcileri arasında askerî eğitime yönelik karşılıklı çalışma ziyaretleri,

15. Türkçe/Romence dil kursları için personelin görevlendirilmesi,

16. Haritacılık ve hidrografi alanında iş birliği,

17. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler.

MADDE 5

İŞ BİRLİĞİNİN USULLERİ

1. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatının öngördüğü koşullara göre verilecektir.

2. Bu Anlaşma'ya uygun olarak, Gönderen Taraf tarafından sunulacak bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki eğitim yılının en geç Mart ayında Kabul Eden Taraf nezdinde bildirilecektir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Taraf bu talebi kendi olanakları dâhilinde inceleyerek Gönderen Tarafa cevabını bildirecektir.

3. Öngörülemeyen istisnai durumlarda, özellikle bu Anlaşma'da öngörülen kısa süreli eğitimler ile diğer eğitimler konusunda Taraflar, taleplerini yazılı resmî bir bildirimle iletecektir. Taraflar arasında yapılacak istişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilecektir.

4. Eğitimlerin Kabul Eden Tarafın lisanında gerçekleştirilmesi esastır. Ancak Gönderen Taraf tarafından talep edildiği takdirde, üç aydan az süreli eğitimler tercüman yardımıyla verilebilir. Eğitimin tercüman vasıtasıyla verilmesi durumunda Gönderen Taraf eğitime gelecek personel ile birlikte yeterli sayıda askerî tercüman tahsis edecektir. Eğitim maksatlı tercüme/tercüman giderleri Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

5. Kabul Eden Tarafın gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla; Gönderen Taraf tarafından eğitime nihai katılım kararı, kursiyer sayısı, uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Tarafa bildirilecektir.

6. İş birliği; her iki Tarafın yasal düzenlemelerine saygı çerçevesinde, mütekabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilecektir.

7. Sağlık alanında verilen eğitimlere ilişkin taleplere, Kabul Eden Tarafın sağlık mevzuatına göre işlem yapılır.

MADDE 6

EĞİTİM KOŞULLARI

1. Misafir Personelin ve Misafir Öğrencilerin eğitimi, eğitimin verildiği askerî kurumun veya birliklerin programlarına uygun olarak sağlanacaktır. Konular, ulusal güvenlikle ilgili hususları içerdiği takdirde kısıtlama uygulanabilecektir.

2. Kabul Eden Taraf, eğitim süresince Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Tarafa iade edileceğini belirtecektir.

3. Eğitim ve öğretim için gönderilecek personel, Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Taraf tarafından seçilecektir. Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere haiz olmayan personel, eğitim ve öğretim için kabul edilmeyecektir.

4. Sınav şekilleri ve eğitimle ilgili hususlar, Kabul Eden Taraf tarafından tespit edilecektir.

5. Söz konusu eğitim ve öğretimin icrası için Taraflarca gerekli görülmesi halinde, 3 (üç) aydan uzun süreli ve/veya hayati risk içeren eğitimler için bu Anlaşma'ya dayanan protokoller veya teknik/idari düzenlemeler yapılabilir. Bu protokoller/teknik/idari düzenlemeler aşağıdaki hususları içerebilir:

a. Eğitimin konusu,

b. Eğitimin yeri,

c. Eğitimin dili, süresi ve şartları,

d. Eğitim süresince askerî personelin hak ve ödevleri,

e. Eğitimin başlama ve bitiş zamanı ile eğitime katılacakların sayısı,

f. Eğitim verilecek personelde aranan nitelikler,

g. Eğitim süresince askerî personelin güvenliğinin sağlanma yöntemi,

h. Askerî kişilerin sigortalanma yöntemi,

i. Hasar ve kayıpların telafi edilme yöntemi,

j. Eğitime ilişkin ödemenin şart ve usulleri,

k. Verilen acil muayene, ilk yardım ve acil diş bakımı hizmetleri dışında diğer sağlık, muayene, tedavi ve diş bakım hizmetleri için geri ödeme yöntemi,

l. İaşe, ibate ve ulaşıma ilişkin düzenlemeler,

m. Eğitimle ilgili diğer düzenlemeler.

6. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen ve belirlenmiş kurs programını gereklerine uygun olarak takip eden, kurs koşullarına göre düzenlenmiş sınavlarda başarılı olan, tez/proje vb. akademik çalışmaları belirtilen şartlara uygun olarak hazırlayıp çalışmalarının başarılı olduğu tespit edilen personele, eğitim programının türüne göre gerektiğinde hak edilen bilimsel dereceyi de gösterir eğitim programını başarı ile tamamlandığını tespit eder mezuniyet belgesi (sertifika, diploma vb.) verilir. Mezuniyet belgesi (diploma, sertifika vb.) denkliği Gönderen Taraf millî mevzuatı uyarınca ilgili kurumun/kurumların onayına tabidir.

7. Kabul Eden Taraf tarafından, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrencilerin ikametleri, güvenlikleri ve diğer kolaylıklarından yararlanmaları için gerekli tedbirler alınacaktır.

MADDE 7

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN KORUNMASI

1. Taraflar ulusal mevzuatlara uygun olarak, bu Anlaşma'nın uygulanması ya da ortak faaliyetler kapsamında mübadele edilecek bilgi, doküman malzeme ve teçhizata ait tüm bilgilerin korunmasını sağlayacaklardır. Mübadele edilen bilginin gizlilik derecesi değiştirilemez. Taraflar bu çerçevede, aynı derecede gizlilik derecesi taşıyan kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan önlemleri alacaklardır. Mübadele edilen bilgilere Çok Gizli, Gizli, Özel ve Hizmete Özel gizlilik dereceli ibarelerden uygun olanı verilecektir.

2. Taraflardan biri, diğer Tarafın yazılı mutabakatı olmadan, bu Anlaşma kapsamındaki iş birliği alanlarının hayata geçirilmesi sırasında mübadele edilen her türlü bilgiyi, elde edilen ya da alınan silah, malzeme ve teçhizatın bilgilerini, bunların üretimi ile ilgili teknik

belgeleri ya da diğer bilgi ve belgeleri ifşa etmeyecek, üçüncü taraflara satmayacak ve devretmeyecek ya da paylaşmayacaktır.

3. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik kleransına sahip personel tarafından yapılmasını sağlayacaktır.

4. Bu Anlaşma'nın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.

5. Tarafların, bu Anlaşma'nın yürürlükten kalkmasından sonra da gizlilik dereceli bilgilerin korunmasına ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları devam edecektir.

6. Bu Anlaşma'nın uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde açığa çıkması veya sızması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar eder.

7. Taraflar, bu Anlaşma'da düzenlenen iş birliği kapsamında elde edilen bilgileri sadece bu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda kullanacaklardır.

MADDE 8

ANLAŞMA'NIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARA UYUMLULUĞU

1. Bu Anlaşma'nın hükümleri, Taraflardan birinin akdetmiş olduğu diğer uluslararası anlaşmalar çerçevesinde üstlendikleri taahhütlerini etkilemeyecektir.

2. Bu Anlaşma'da düzenlenmeyen konularda, Çerçeve Anlaşması hükümleri esas alınacaktır.

MADDE 9

ÖZEL HUSUSLAR

1. Eğitimleri süresince ve Kabul Eden Tarafın ülkesinde bulundukları sürece Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenciler, üçüncü bir ülke ile girilen herhangi bir silahlı çatışmaya iştirak etmemek ve Kabul Eden Tarafın menfaatlerine ve iç güvenliğine halel getiren faaliyetlerde yer almamakla yükümlüdürler. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafta bulundukları süre boyunca, bu Anlaşma'da belirlenenler dışında herhangi bir faaliyette bulunmayacaklardır.

2. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerden; ders başarısızlığı, disiplinsizlik, sağlık vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek vaziyette olanların durumu, eğitim veren ilgili komutanlık, okul veya askerî akademi komutanlıkları ile fakülte dekanlıklarının kararıyla belirlenecektir. Bunların ilişiklerinin kesilmesi ve eğitim veya öğretimlerine son verilmesi işlemi, Yetkili Makamların onayından sonra uygulanacaktır.

3. Gönderen Taraf; gerekli gördüğü takdirde, herhangi bir zamanda ve sebep göstermeksizin Kabul Eden Tarafta bulunan Misafir Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrencileri geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf, bu şahısların mümkün olan en kısa zamanda ülkelerine dönmeleri için gerekli kolaylıkları sağlar.

4. Savaş, silahlı çatışma, toplumsal başkaldırı ve uluslararası kriz durumunda; Kabul Eden Taraf, Gönderen Taraftan personelini geri çağırmasını talep edebilir. Gönderen Taraf, bu talebi derhal karşılayacaktır.

5. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, hangi sebeple olursa olsun Kabul Eden Tarafı kesin olarak terk ederken şahsi ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerine ait borçları tasfiye etmek zorundadır. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin tasfiye etmediği şahsi borçları için Gönderen Taraf tarafından gerekli tedbir alınacaktır.

MADDE 10

HUKUKİ HUSUSLAR

1. Yargı yetkisi:

a. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın yasalarına ve yürürlükteki mevzuatına tabi olacak ve cezai yargı yetkisi Kabul Eden Tarafa ait olacaktır.

b. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenciler Kabul Eden Tarafın ceza mevzuatına maruz kalacaktır. Ancak, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Aile Bireyleri ile Misafir Öğrencilerin aşağıdaki suçları, Gönderen Tarafın yargı yetkisi içindedir:

(1) Münhasıran Gönderen Tarafın malına veya güvenliğine, ya da Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Aile Bireyleri ile Misafir Öğrencilerin kendisine veya mallarına karşı işlediği suçlar,

(2) Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin eğitim ve öğretimine ilişkin suçlar veya eğitim ve öğretim sırasında bir fiil ya da ihmallerinden doğan suçlar.

c. Yargı hakkının kullanılacağı hallerde, hüküm içeriği Gönderen Taraf mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngörmekte ise, her iki Taraf ceza mevzuatında yer alan veya uyum sağlayan bir ceza sistemi geçerli olacaktır.

2. Disiplin işlemleri:

a. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, bulundukları kıta, karargâh ve kurumlarda uygulanan disiplin kurallarına uyacaktır.

b. Misafir Personel, disiplin cezaları yönünden Gönderen Tarafın mevzuatına tabidir. Misafir Öğrenciler, disiplin cezaları yönünden Kabul Eden Tarafın mevzuatına tabidir. Gönderen Taraf, Misafir Personel üzerindeki münhasır disiplin yetkisini, Kabul Eden Tarafın ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamları, emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilecektir.

c. Tarafların Yetkili Makamlarınca, yalnızca birlik eğitimlerinde uygulanmak üzere, eğitimin süresine bağlı bir disiplin tavan puanı ile her disiplin suçu için bir puan belirlenecektir. Disiplin tam puanının %60'ını yitiren personel, eğitim ve öğretimde başarısız olarak kabul edilecek ve usulüne uygun olarak disiplinsizlikten ilişiği kesilecektir. Disiplin puan cezaları, Misafir Personelin eğitim gördüğü kıta, karargâh ve kurumun amiri ve/veya Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli tarafından, ilgili Tarafın usul ve esaslarına göre verilecektir.

3. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrencinin tutuklanması halinde Gönderen Tarafı derhal durumdan haberdar edecektir.

4. Misafir Personel veya Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinden ya da Misafir Öğrenciden herhangi birinin Kabul Eden Tarafta yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Taraf vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.

5. Kabul Eden Tarafın kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Personel ve Misafir Öğrencinin faaliyetlerine son verilebilecektir.

6. Gönderen Tarafın Kıdemli Personeline, Kabul Eden Tarafta suç sayılmayan fiillerinden dolayı, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca personeline disiplin tedbirlerini uygulama yetkisi verilmiştir.

7. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenci; giriş, kalış ve çıkış süresince, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki gümrük, vergi ve alım-satım konularındaki mevzuatına tabi olacaklardır.

8. Bu Anlaşma'da hüküm altına alınmamış konularda, "Çerçeve Anlaşması"nın hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 11

MALİ HUSUSLAR

1. Kabul Eden Taraf; Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere ücretli, ücretsiz veya tenzilatlı eğitim verilip verilmeyeceğine, iaşe ve ibatesinin karşılanması maksadıyla ücret ödenip ödenmeyeceğine karar verecektir.

2. Ücret ödenmesine karar verilmesi halinde, ödeme aşağıda belirtilen esaslara göre yapılacaktır:

a. Misafir Öğrenciler için:

(1) İaşe,

(2) İbate,

(3) Harçlık (esaslar ve miktar Kabul Eden Taraf tarafından belirlenecektir),

(4) Giyim-kuşam (Kabul Eden Tarafın; emsali, kendi öğrencileri için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden).

b. Misafir Personel için:

(1) Aylık ücret (esaslar ve miktar Kabul Eden Tarafça kursiyer Misafir Personelin rütbelerine göre belirlenecektir),

(2) Giyim-kuşam (kursiyer Misafir Personelin sadece eğitim-öğretim kurumlarında giyeceği, Kabul Eden Tarafın emsali personele verilen istihkak üzerinden).

3. Eğitimlerin ücretli verilmesi halinde Kabul Eden Taraf aşağıda belirtilen ihtiyaçları ücretsiz olarak karşılayacaktır:

a. Deneyler, laboratuvar ve dersler için malzeme,

b. Kütüphanelere, okuma odalarına, spor salonlarına ve eğitim için gerekli olan diğer yerlere giriş,

c. Eğitim amaçlı iç hat seyahatleri,

d. Kabul Eden Tarafta uygulanan mevzuata göre, kurs süresince, askerî giyim-kuşam ve uygulamaya yönelik çalışmalarda gerekli olan özel donanım. Bunlar mezuniyet sonrası iade edilecektir.

4. Uçuş Eğitimi, Fizyolojik Eğitim, Dalgıç Eğitimi, Serbest Çıkış Kulesi Eğitimi ve buna benzer yüksek maliyet gerektiren eğitimler tam ücretli olarak verilecektir.

5. Türkiye'de verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Moldova'da verilecek Romence lisan kurslarından kurs ücreti alınmayacaktır.

6. Kabul Eden Tarafın ülkesi dışındaki tüm ulaşım masrafları, Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

7. Kabul Eden Taraf, eğitimin ücret karşılığı yapılmasına karar verdiği takdirde, Misafir Personel ve Misafir Öğrencinin eğitim masrafları ve diğer harcamalar Gönderen Tarafça, faturanın eğitim ya da faaliyet döneminin başlangıcına kadar tanzim edilmesinden sonra 60 (altmış) işgünü içerisinde Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından belirlenen ilgili banka hesabına ABD Doları olarak ödenir.

MADDE 12

TAZMİNATLAR

1. Bu Anlaşma'nın uygulanması esnasında, kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar ve ziyan ile üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Tarafın yasaları ve mevzuatı geçerli olacaktır.

2. Bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında mallara ve çevreye verilen zarar/ziyan ya da personelin yaralanması veya ölümünün ağır kusur ya da kasıt barındırdığı müştereken Taraflarca belirlenmişse, sadece bu durum tazminata yol açacaktır.

MADDE 13

İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin Statüsü:

a. Gönderen Taraf, personelini ve öğrencilerini eğitimden önce bu Anlaşma çerçevesindeki statüler, haklar, sorumluluklar, görevler, uygulanacak eğitimin kapsamı, iaşe ve ibate esasları ile mali hususlar hakkında bilgilendirecektir.

b. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenciler, diplomatik ayrıcalıklar ve bağışıklıklara sahip olmayacaktır.

c. Taraflarca başka şekilde kararlaştırılmadığı sürece, Kabul Eden Taraf tarafından Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere, bu Anlaşma'da veya bu Anlaşma'ya dayanarak yapılacak anlaşmalar ya da diğer düzenlemelerde belirtilen görevlerin dışında başka görev verilmeyecektir.

d. Kabul Eden Taraf ülkesinde kalmalarına müsaade edilen Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenciler, hiçbir siyasi faaliyet yapmayacak veya Kabul Eden Taraf aleyhinde faaliyette bulunmayacaklardır.

e. Kabul Eden Taraf tarafından, Misafir Personele, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerine (sadece eş ve 12 yaşından büyük çocuklarına) ve Misafir Öğrencilere statüsüne uygun olarak özel kimlik kartı verilir.

2. Kıyafet:

a. Harp Okulu ve Astsubay Meslek Yüksek Okulu eğitimine gönderilen Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadırlar. Bu öğrenciler Gönderen Taraf tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabilirler.

b. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın birlik ve kurumları içerisinde kendi silahlı kuvvetlerinin üniformasını, eğitim ve çalışma faaliyetlerinde Kabul Eden Tarafın sağlayacağı kıyafetleri, bunların dışındaki faaliyetlerinde ise sivil kıyafetlerini giyeceklerdir.

3. İzin:

a. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin tatil, izin ve diğer nedenlerle mevcut olmadığı durumları, eğitim planı gereklerine ve Kabul Eden Tarafın aynı konumdaki personeli için geçerli kurallarına göre düzenlenecektir. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin, eğitim/öğretim dönemi dışındaki zamanlarda Kabul Eden Tarafta ikamet etmeleri durumunda tüm masrafları, Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

b. Kabul Eden Taraf sağlık teşkilinin istirahatini onaylamasına binaen, Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler ilgili eğitim kurumunun mevzuatında belirtilen süre kadar eğitimde mevcut olmayabilir. Bu istirahat bitiminde ilgilinin eğitimini sürdüremeyecek

durumda olması halinde faaliyetine son verilebilir ve Kabul Eden Tarafın muvafakati ile bu şahıs başka bir personel ile değiştirilebilir.

c. Kabul Eden Tarafın ülkesi dışında yapılacak tatiller haricinde kullanılacak izinler, her iki Tarafın Yetkili Makamları arasında varılacak mutabakata uygun olarak, Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamınca verilecektir.

d. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesinde uygulanan çalışma saatlerine ve buna ilişkin esaslara tabi olacaktır.

e. Misafir Personel millî gün ve/veya günlerinde, askerî ataşeliği/büyükelçiliğinin düzenleyeceği faaliyetlere katılabilir. Bu günlerde izinli sayılabilir.

4. Ölüm:

a. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel veya Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinden birinin ya da Misafir Öğrencinin ölümü halinde Gönderen Tarafın Yetkili Makamını durumdan derhal haberdar edecektir.

b. Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafın talebi üzerine cenazenin Kabul Eden Taraftaki en yakın uluslararası havaalanı, liman veya çıkış kapısına nakli için her türlü kolaylığı sağlamak ve harcamaları üstlenmek yükümlülüğündedir. Bu noktadan sonra, cenazenin nakli Gönderen Tarafın sorumluluğunda olacaktır.

5. Kabul Eden Taraf tarafından, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrencilerin ikametleri, güvenlikleri ve diğer kolaylıklardan yararlanmaları için gerekli tedbirler alınacaktır.

MADDE 14

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Misafir Öğrenci, bu Anlaşma gereği her türlü faaliyeti gerçekleştirebilecek sağlık koşullarında bulunmalıdır. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından uygun olduğunu gösteren sağlık raporunu talep edebilir.

2. Misafir Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre karşılanır. Misafir Öğrencilerin sağlık sigortası primleri veya sağlık giderleri Kabul Eden Taraf tarafından karşılanır.

3. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin acil sağlık ve acil diş bakım hizmetleri Kabul Eden Taraf tarafından ücretsiz olarak yerine getirilir. Acil sağlık ve acil diş bakım hizmetleri dışında kalan muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafın mevzuatına uygun bir sağlık sigortası tarafından karşılanır.

4. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin sigorta primleri ve tedavi hizmet giderleri, Gönderen Taraf veya Misafir Personelin kendisi tarafından karşılanır.

5. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, bu sigorta kapsamındaki Kabul Eden Tarafın tüm sağlık hizmet sunucularından faydalanabilirler.

MADDE 15

SOSYAL FAALİYETLER

1. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenciler imkânlar dâhilinde, Kabul Eden Tarafın mevzuatına uygun olarak askerî yemekhaneler, kantinler ve askerî sosyal alanlardan faydalanabilirler.

2. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler görev yaptığı garnizonda bulunan ve Kabul

Eden Tarafın resmî olarak müsaade ettiği sosyal tesislerden (özel eğitim merkezleri hariç) mevcut imkânlar dâhilinde günübirlik faydalanabilirler.

3. Diğer garnizonlardaki sosyal tesislerden ise (özel eğitim merkezleri hariç), Kabul Eden Tarafın müsaadesi ile günübirlik veya konaklama maksadıyla yürürlükteki mevzuat ve belirlenen ücret tarifesine göre faydalanabileceklerdir.

4. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler görev yaptığı yerde veya eğitim gördüğü birlik, karargâh ve kurumlarda bulunan kantin, tabldot gibi diğer tesislerden birlik komutanlıklarının müsaadesiyle faydalanacaktır.

MADDE 16

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın yabancıların ülkede seyahatine ilişkin yasal düzenlemelerine ve Kabul Eden Tarafın ülkeye giriş ve ülkeden çıkışta uygulanan gümrük usullerine tabi olacaklardır.

2. Bununla birlikte Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE 17

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

1. 19 Kasım 1998 tarihli Çerçeve Anlaşması ile bu Anlaşma hükümleri arasında çelişki olması halinde, Çerçeve Anlaşması hükümleri uygulanır.

2. Bu Anlaşma'nın uygulanma ve yorumuna ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar, üçüncü bir ülke veya teşkilata başvurmaksızın, Taraflar arasında sağlanacak müzakere ve istişareler vasıtasıyla çözülecektir.

3. Müzakerelerin başlamasından itibaren 90 (doksan) gün içerisinde bir anlaşmaya varılamaması halinde, Taraflar 30 (otuz) gün önceden yapacakları yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşma'yı feshedebileceklerdir.

MADDE 18

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

1. Herhangi bir Taraf, bu Anlaşma'da değişiklik yapılmasını ya da gözden geçirilmesini her zaman yazılı bildirimle önerebilir ve Tarafların karşılıklı mutabakatıyla bu Anlaşma'da değişiklik yapılabilir ya da gözden geçirilebilir.

2. Üzerinde uzlaşılan değişiklikler, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girişini düzenleyen 19'uncu Madde'ye uygun olarak yürürlüğe girer.

MADDE 19

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

1. Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte, 15 Ağustos 2001 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İşbirliğine Dair Tamamlayıcı Anlaşma" yürürlükten kalkacaktır.

MADDE 20

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, 5 (beş) yıllık bir süre için akdedilmektedir ve yürürlük süresi, Taraflardan biri Anlaşma'nın sona ermesinden en az üç ay önce bu Anlaşma'yı sona erdirme niyetini yazılı olarak diğer Tarafa bildirmedikçe, otomatik olarak 1 (bir) yıl daha uzar. Bu Anlaşma, Çerçeve Anlaşması'nın yürürlük süresince yürürlükte kalmaya devam eder.

2. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, bu Anlaşma'nın sona ermesi devam eden program ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

Bu Anlaşma, 17 Ekim 2018 tarihinde, Kişinev'de Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde ve her biri eşit derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Bu Anlaşma, kendi Hükûmetlerince gerektiği gibi yetkilendirilen ve aşağıda imzaları bulunanlar tarafından imzalanmıştır:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI ADINA

İMZA :
İSİM : HULUSİ AKAR
UNVANI : MİLLİ SAVUNMA BAKANI

MOLDOVA CUMHURİYETİ
SAVUNMA BAKANLIĞI ADINA

İMZA :
İSİM : EUGENİU STURZA
UNVANI : SAVUNMA BAKANI

MILITARY TRAINING COOPERATION

SUPPLEMENTARY AGREEMENT

BETWEEN

THE GENERAL STAFF OF

THE REPUBLIC OF TURKEY

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF

THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MILITARY TRAINING COOPERATION SUPPLEMENTARY AGREEMENT BETWEEN THE GENERAL STAFF OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

PREAMBLE

The General Staff of the Republic of Turkey and the Ministry of Defence of the Republic of Moldova (hereinafter referred to as the "Party" or the "Parties");

Based on the Agreement between the General Staff of the Republic of Turkey and the Ministry of Defence of the Republic of Moldova on Cooperation in Military Fields of Training, Technics and Science, signed on November 19, 1998 (hereinafter referred to as the "Framework Agreement",

Emphasizing their desire to improve friendly relations and cooperation between the Parties in the field of military training,

Have agreed on the following matters:

ARTICLE 1

PURPOSE

This Supplementary Agreement (hereinafter referred to as the "Agreement") aims to establish mechanisms for cooperation between the Parties in the field of military training.

ARTICLE 2

FIELD OF IMPLEMENTATION

The provisions provided in this Agreement shall apply to those officers, NCOs, specialized sergeants, contracted rank and file, rank and file, cadets and civilian personnel of one of the Parties who are accepted to receive training in the military training institutions, units and military facilities of one of the Parties or who take part in the conduct of the training cooperation activities as well as their Dependents under Article 4 of this Agreement.

ARTICLE 3

DEFINITIONS

In this agreement;

1. **Agreement:** means the present Military Training Cooperation Agreement concluded between the Parties,

2. **Sending Party** means the Party that sends personnel, material and/or equipment to the Receiving Party for the implementation of this Agreement.

3. **Receiving Party** means the Party that hosts the personnel, material and/or equipment of the Sending Party in its territory for the implementation of this Agreement.

4. **Competent Authority:** The competent authorities of the Parties for the implementation of this Agreement are:

a. On behalf of the Ministry of Defence of the Republic of Moldova: the Personal and Mobilization Directorate of the Main Staff of the National Army.

b. On behalf of the General Staff of the Republic of Turkey: Operations Division of the General Staff.

5. **Guest Personnel:** The military personnel or the civilian personnel who are members of the armed forces that either Party sent to the other Party for the implementation of this Agreement.

6. **Dependents:** Dependents mean the accompanying spouses and children of the Guest Personnel within the scope of this Agreement for whom they are responsible looking after under their respective national legislation.

7. **Commander:** Commander means the person commanding the military headquarters, military base or the military unit and who is responsible for the activities of the military personnel sent to be subordinate to him/her.

8. **Senior Military Personnel:** means the person with the highest military rank among the military personnel who is authorized to supervise the activities of the military/civil group sent within the scope of this Agreement and appointed in accordance with the national legislation of the Sending Party.

9. **Guest Cadets:** means the cadets sent by the Sending Party to the military schools of the Receiving Party or the other educational institutions to be determined by the Receiving Party in order to be assigned in the Armed Forces of the Sending Party.

10. **Civilian Personnel:** means the non-military personnel working for the Armed Forces of the Parties and serving in certain posts requiring continuity.

11. **Classified Information:** means the information obtained by the General Staff of the Republic of Turkey or the Ministry of Defence of the Republic of Moldova, or the official information that falls under jurisdiction or control of one of these Parties and requires protection in terms of national security interests and bears security classification. The information may be in oral, visual, magnetic and documental form as well as in hardware or technological form.

ARTICLE 4

FIELDS OF COOPERATION

The Parties shall conduct the following training cooperation activities:

1. Training, education and courses given at the school, training or education centers belong to or designated by Receiving Party,

2. Pre-occupational and job-oriented training at the training centers,

3. On-the-job training in the units, headquarters and agencies,

4. Cooperation and contact visits between units, headquarters and agencies,

5. Mutual/unilateral exchange of cadets/instructors or providing counseling between training and educational institutions,

6. Exchanges of delegations,

7. Invitations of observers to the exercises,

8. Participation in joint exercises,

9. Mutual exchange of information for the improvement of training,

10. Cooperation in the fields of military history, archives and museology,

11. Exchange of training and information on military legal systems,

12. Cooperation in the field of training in logistical matters,

13. Cooperation in the fields of peace support and humanitarian aid,

14. Mutual working visits for military training between the representatives at different representation levels of the Parties.

15. Assignment of personnel for Turkish/Romanian language courses,

16. Cooperation in the fields of cartography and hydrography,

17. Social, sportive and cultural activities.

ARTICLE 5

COOPERATIVE PROCEDURES

1. Training and education shall be given according to the conditions provided in the legislation of Receiving Party.

2. A training request by the Sending Party shall be made to the Receiving Party at the latest in March of the year before the beginning of training or course in accordance with this Agreement. Upon the receipt of the request, the Receiving Party shall review it considering its capabilities and inform the Sending Party of its reply.

3. In extraordinary cases, the Parties shall communicate their requests with a written official notification for short-term training and other courses particularly provided in this Agreement. The additional requests may be included in the planned requirements to the extent possible and through the consultation between the Parties.

4. It is a fundamental principle to provide training in the language of the Receiving Party. However, if requested by the Sending Party courses with a duration of less than three months may be provided through an interpreter. In case training is provided through an interpreter, the Sending Party shall assign sufficient number of military interpreter along with the personnel to be sent for training purposes. The costs of the translation/interpreter for training purposes shall be met by the Sending Party.

5. The Sending Party shall inform the Receiving Party of the final decision on the participation in training, number of course-attendees, flight data and other information at least 45 (forty-five) days before the beginning of training in order to enable the Receiving Party to make necessary arrangements.

6. Cooperation shall be conducted on the basis of respect for legal arrangements of both Parties according to the principles of reciprocity and mutual interests.

7. Requests for training in medical field shall be handled according to the medical regulations of the Receiving Party.

ARTICLE 6

TRAINING CONDITIONS

1. Training of the Guest Personnel and Guest Cadets shall be provided in accordance with the programs of the military institutions or units where training is given. If the course subjects cover those matters related with national security, restrictions may be imposed in this respect.

2. The Receiving Party shall state which equipment and materials, necessary for the Guest Personnel and Guest cadets it will provide during the training period and which of them will be returned to the Receiving Party at the end of training.

3. The personnel to be sent for training and educational purposes shall be selected by the Sending Party according to the criteria determined by the Competent Authority of the Receiving Party. The personnel who do not meet the criteria specified by the Competent Authority of the Receiving Party shall not be accepted for training and education.

4. Subjects regarding the type of examination and training shall be determined by the Receiving Party.

5. For the training with duration of more than 3(three) months and involving vital risk, protocols or technical/administrative arrangement for the said training and education may be conducted if deemed necessary by the Parties: These protocols/technical/administrative arrangements may include the following matters:

a. Subject of training,

b. Place of training,

c. Language, duration and conditions of training,

d. Rights and duties of the military personnel during the training period,

e. Beginning and finishing dates of training as well as number of those who will attend the training,

f. Desired qualifications of the personnel who will be provided with training,

g. Method of providing security of the military personnel during the training period,

h. Method of insurance of military persons,

i. Method of compensation for damage and loss,

j. Conditions and procedures of payment for training.

k. Method of reimbursement of health, examination, medical treatment and dental care services other than emergency treatment, first aid and emergency dental care provided,

l. Arrangements related with board and lodging as well as transportation,

m. Other arrangements relating to training.

6. The personnel who are sent to attend training/courses and who have successfully completed the specified course program, have succeeded in the examinations organized according to course conditions, have prepared their academic studies such as thesis/projects, etc. according to the specified conditions that have been proved successful shall be awarded a graduation certificate which indicates their successful completion of training program together with the deserved academic degree according to the type of training, if required. (certificate, diploma etc.). The equivalence of the graduation certificate (diploma, certificate, etc.) shall be subject to the approval of the related institution/institutions of the Sending Party under the national legislation of the Sending Party.

7. The Receiving Party shall take necessary measures for the accommodation and security of the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets and ensure that they use other facilities.

ARTICLE 7

PROTECTION OF THE CLASSIFIED INFORMATION

1. The Parties, in accordance with the national legislation, shall ensure the protection of all information, documents, and information on the materials and equipment to be exchanged within the scope of the implementation of this Agreement or joint activities. The security classification of the information exchanged may not be altered. In this context, the Parties shall take those measures applied to protect their own information having the same security classification. The information exchanged shall be given the following security classification levels: top-secret, secret, confidential, or restricted, as appropriate.

2. Either Party shall not disclose, sell or transfer to or share every kind of information exchanged, weapons, materials and equipment obtained or bought during the conduct of the cooperative fields covered by this Agreement or technical documents regarding their

production or other information and documents to third parties without the written consent of the other party.

3. The Parties shall ensure that the access to the classified information and material is made according to need-to-know principle and by personnel with appropriate security clearance.

4. The information obtained during the implementation of the provisions of this Agreement may not be used by one of the Parties against the interests of the other Party or third Parties.

5. The Parties shall continue to be responsible for the protection of the classified information and prevention of declassification even after the termination of this Agreement.

6. In case the information exchanged within the scope of this Agreement is unexpectedly disclosed or leaked out, the Party that realizes this shall immediately inform the other Party of the situation.

7. The Parties shall use the information obtained within the scope of the cooperation provided in this Agreement only for the purposes included in this Agreement.

ARTICLE 8

COMPLIANCE OF THE AGREEMENT WITH OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

1. The provisions of this Agreement shall not affect the commitments that one of the Parties undertaken within the framework of other international agreements it has concluded.

2. For those the matters not specified in this Agreement, the provisions of the Framework Agreement shall govern.

ARTICLE 9

SPECIAL MATTERS

1. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets are obliged not to be involved in any armed conflict with a third nation during their training and stay in the territory of the Receiving Party or participate in the activities to the prejudice of the interests and internal security of the Receiving Party. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall not perform any activity other than those specified in this Agreement during their stay in the Receiving Party.

2. The status of the Guest Personnel and Guest Cadets who are unable to attend training and/or education due to failure in courses, lack of discipline, medical problems, etc. shall be determined by the decision of the school or military college commands and the dean's offices of the faculties. Their removal from school and termination of their training and education shall be applied after the approval of the Competent Authorities.

3. The Sending Party shall reserve its right to withdraw the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets from the Receiving Party's territory at any time without giving any reason, if it deems necessary. The Receiving Party shall offer facilities required for the return of these personnel to their country as soon as possible.

4. In case of a war, armed conflict, social uprising and international crisis, the Receiving Party may request the Sending Party to recall its personnel. The Sending Party shall immediately meet this request.

5. Guest Personnel and Guest Cadets must liquidate their personal and Dependents' debts when ultimately leaving the Receiving Party's territory for whatever reason. The

Sending Party shall take necessary measures for those personal debts of the Guest Personnel and Guest Cadets that they did not liquidate.

ARTICLE 10

LEGAL MATTERS

1. Jurisdiction:

a. Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall be subject to the laws and existing legislation of the Receiving Party and the Receiving Party shall hold the criminal jurisdiction.

b. Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall be subject to the criminal jurisdiction of the Receiving Party. However, following offenses by the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets are under the jurisdiction of the Sending Party;

(1) Offenses committed especially against the property or security of the Sending Party or the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets themselves or their property,

(2) Offenses regarding the education and training of the Guest Personnel and Guest Cadets or offenses arising out of any action or negligence by them during the education and training.

c. In cases where the jurisdiction of the Receiving Party is exercised, if the verdict envisages a penalty which does not exist in the legislation of the Sending Party, a penalty which exists in the legislation of both Parties or which is appropriate shall be applied.

2. Disciplinary Procedures:

a. Guest Personnel and Guest Cadets shall obey the disciplinary rules applied in their troops, headquarters and institutions.

b. Guest Personnel shall be subject to legislation of the Sending Party for the disciplinary penalties. Guest Cadets shall be subject to legislation of the Receiving Party for the disciplinary penalties.The Sending Party shall preserve its exclusive disciplinary authority over the Guest Personnel in the territory of the Receiving Party. However, Competent Authorities of the Receiving Party may give orders to the Guest Personnel under their command as required by the duty.

c. The Competent Authorities of the Parties shall determine a maximum disciplinary point depending on the duration of training and another point for each disciplinary offense in order to apply only in unit trainings. Any personnel that lose the 60 % of his/her disciplinary point shall be regarded as unsuccessful and their tours shall be terminated due to indiscipline in accordance with proper procedures. Disciplinary penalty points shall be given by the superior of the troop, headquarters and institution where the Guest Personnel are trained and/or the Senior Personnel of the Sending Party according to the principles and procedures of the Party concerned.

3. In the event that Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadet are arrested, the Receiving Party shall promptly inform the Sending Party of the situation.

4. In case any of the Guest Personnel or their Dependents or Guest Cadet confront with a legal investigation or trial in the Receiving Party, this individual shall be entitled to enjoy the generally accepted legal protection, provided that it is no less than the one to which the nationals of the Receiving Party are subject.

5. The activities of the Guest Personnel and Guest Cadets may be terminated if they violate the laws of the Receiving Party.

6. Senior Personnel of the Sending Party are authorized to apply disciplinary measures on their personnel about actions that are not counted as crime in the territories of the Receiving Party in accordance with the provisions of their respective military service and disciplinary laws.

7. Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall be subject to the existing legislation of the Receiving Party on customs, tax and purchase-sale matters during their entry into, stay in and departure from its country.

8. For those matters not covered by this Agreement, the provisions of the "Framework Agreement" shall apply.

ARTICLE 11

FINANCIAL MATTERS

1. The Receiving Party shall decide whether training is provided for the Guest Personnel and Guest Cadets in return for payment, free of charge or at a discount and whether board and lodging costs shall be met.

2. If it is decided to be paid, the payment shall be done in accordance with the following.

a. For Guest Cadets:

(1) Board,

(2) Lodging,

(3) Allowance (terms and amounts shall be determined by the Receiving Party.)

(4) Dress (according to the rations given to the equivalent cadets of the Receiving Party)

b. For Guest Personnel:

(1) Monthly salary (terms and amount shall be determined by the Receiving Party based on the ranks of the Guest Personnel),

(2) Dress (to be worn by the course-attendee Guest Personnel only in the training-educational institutions and according to the rations given to the equivalent personnel of the Receiving Party).

3. If training is provided in return for payment, the Receiving Party shall meet the following requirements free of charge:

a. Materials for experiments, laboratories and lessons,

b. Access to the libraries, reading rooms, gymnasiums and other places necessary for training.

c. Domestic travels for training purposes,

d. Military cloth and special equipment necessary for the applied works during the course period in accordance with the legislation applied in the Receiving Party. They shall be returned after the graduation.

4. Flight Training, Physiological Training, Diver Training, Free Diving Tower Training and other kind of training requiring high costs shall be provided at full price.

5. No course fee shall be requested for Turkish language courses to be provided in Turkey (including preparatory language courses offered during the academic education) and Romanian language courses to be provided in Moldova.

6. All transportation costs outside the territory of the Receiving Party shall be borne by the Sending Party.

7. When the Receiving Party decides that the training shall be provided in return for payment, training costs and other expenses of the Guest Personnel and Guest Cadets shall be paid in U.S. Dollar by the Sending Party on the bank account determined by the Competent Authority of the Receiving Party within 60 (sixty) working days following the issue of the invoice till the beginning of training or activity period.

ARTICLE 12

COMPENSATION

1. In the implementation of this Agreement, the laws and regulations of the Receiving Party shall apply to any damage or loss inflicted on persons, properties and environment as well as third party claims.

2. If the Parties shall jointly determine that the damage/loss inflicted on the properties and environment or injury or death of the personnel during the conduct of the activities within the scope of this Agreement involves gross negligence or deliberate act, only this situation shall give rise to the compensation.

ARTICLE 13

ADMINISTRATIVE MATTERS

1. Status of the Guest Personnel and Guest Cadets:

a. The Sending Party shall inform their personnel and cadets of the status, rights, responsibilities, duties, scope of training to be provided, terms of board and lodging and financial matters within the framework of this Agreement before training.

b. Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall not have any diplomatic privileges and immunities.

c. Unless otherwise agreed by the Parties, Guest Personnel and Guest Cadets shall not be assigned duties by the Receiving Party, other than those specified in this Agreement or agreements and other arrangements to be concluded based on this Agreement.

d. Guest Personnel and Guest Cadets, who are allowed to stay in the territory of the Receiving Party shall not perform any political activity or any activity against the Receiving Party.

e. Receiving Party shall give the Guest Personnel and their Dependents (only spouses and children whose age is higher 12) as well as Guest Cadets a special identity card according to their status.

2. Dress:

a. The Guest Cadets who are sent to receive training at war academy and non-commissioned officers' vocational higher-education school must wear the uniform to be provided by the Receiving Party. These cadets may attach a military symbol given by the Sending Party to their uniforms in order to be recognized.

b. Guest Personnel and Guest Cadets shall wear the uniform of their own armed forces in the units and agencies of the Receiving Party and those clothes that the Receiving Party will offer them during training and activities and civilian clothes during other activities.

3. Leave:

a. The holidays, leave and other absence of the Guest Personnel and Guest Cadets shall be regulated in accordance with the requirements of the training plan and rules valid for Receiving Party's personnel in the same position. In the event that the Guest Personnel and Guest Cadets reside in the Receiving Party outside the training/educational term, their all expenses shall be borne by the Sending Party.

b. The Guest Personnel and Guest Cadets may be absent from training for a period of time specified in the regulation of the related training institution upon the approval of the sick leave report by health service of the Receiving Party. In the event that the related person is not able to resume his/her training at the end of the sick leave, his/her activity may be terminated and he/she may be replaced by another person with the consent of the Receiving Party.

c. The leave except for holidays to be taken outside the territory of the Receiving Party shall be given by the Competent Authority of the Receiving Party in accordance with the agreement reached between the Competent Authorities of both Parties.

d. Guest Personnel and Guest Cadets shall be subject to working hours and the related guidelines applied in the country of the Receiving Party.

e. Guest Personnel may attend the activities to be organized by their office of military attaché/embassy on national day and/or days. They may be counted as on leave on these days.

4. Death:

a. In case of death of any Guest Personnel or any Dependent or any Guest Cadet, the Receiving Party shall immediately inform the Competent Authority of the Sending Party of the situation.

b. Upon the request of the Sending Party, the Receiving Party is obliged to provide all facilities for the transport of the deceased to the nearest international airport, seaport or border gate in the territory of the Receiving Party and bear the expenses in this respect. Afterwards the responsibility for the transport of the deceased shall lie with the Sending Party.

5. Receiving Party shall take necessary measures for the accommodation and security of the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets and their benefiting from other facilities.

ARTICLE 14

HEALTH SERVICES

1. Guest Personnel and Guest Cadets must have the medical conditions allowing them to carry out any activity under this Agreement. The Receiving Party may request a medical report certifying the medical suitability of these persons.

2. The costs of the examination and treatment services for the Guest Cadets shall be covered according to the national legislation of the Receiving Party. The health insurance premiums or medical expenses for the Guest Cadets shall be covered by the Receiving Party.

3. Emergency health and dental care services for the Guest Personnel and their Dependents shall be provided by the Receiving Party free of charge. Costs of the examination and treatment services, except for urgent medical and dental care services shall be borne by an appropriate health insurance according to the legislation of the Receiving Party.

4. Insurance premiums and treatment service costs for the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by the Sending Party or the Guest Personnel.

5. Guest Personnel and their Dependents may benefit from all health service providers of the Receiving Party covered by this insurance.

ARTICLE 15

SOCIAL ACTIVITIES

1. Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall benefit from military messes, canteens and military social facilities within the capabilities and in accordance with the legislation of the Receiving Party.

2. Guest Personnel, and Guest Cadets may benefit from social facilities in the garrison, where they serve and that the Receiving Party officially permits, (except for special training centers) within existing capabilities on a daily basis.

3. They may benefit from social facilities in other garrisons (except for special training centers) on a daily basis or for accommodation purposes with the permission of the Receiving Party in accordance with the current legislation and the specified price list.

4. Guest Personnel and Guest Cadets shall benefit from other facilities such as the canteens and mess in the units, headquarters and institutions where they serve or receive education with the permission of the unit commands.

ARTICLE 16

CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES

1. Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall be subject to legal arrangements of the Receiving Party regarding the travel of foreigners in the country and customs procedures of the Receiving Party applied during the entry into and exit from the country.

2. In addition, the Receiving Party shall provide all possible facilities under its legislation.

ARTICLE 17

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. In case of any contradiction between the provisions of this Agreement and the Framework Agreement dated November 19, 1998, the provisions of the Framework Agreement shall apply.

2. Disputes, which may arise from the implementation or interpretation of this Agreement, shall be settled through negotiations and consultations between the Parties and shall not be referred to any national or international tribunal or to any third party.

3. If no agreement is reached within 90 (ninety) days from the start of the negotiations, the Parties may terminate this Agreement with a 30 (thirty)-day prior written notification.

ARTICLE 18

AMENDMENT AND REVIEW

1. Either Party may propose an amendment or review of this Agreement in writing at any time and this Agreement may be amended or reviewed by the mutual consent of the Parties.

2. Amendments agreed upon shall enter into force in accordance with Article 19 governing the entry into force of this Agreement.

ARTICLE 19

ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enters into force on the date of the receipt of the last written notification through which the Parties inform each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures necessary to that effect.

2. On the date of the entry into force of this agreement "The Supplementary Agreement between the General Staff of the Republic of Turkey and the Ministry of Defence of the Republic of Moldova on the Military Training Cooperation" dated August 15, 2001 shall be terminated.

ARTICLE 20

DURATION AND TERMINATION

1. This Agreement shall be concluded for a 5 (five)-year duration and its duration shall be automatically extended for one (1)-year periods, except when one of the Parties informs the other Party of its intention to withdraw from this Agreement at the latest three months before the termination of this Agreement. This Agreement shall remain in force as long as the Framework Agreement remains in force.

2. Unless otherwise agreed by the Parties, the termination of the Agreement shall not affect the ongoing programs and activities.

This Agreement was done in Chisinau on 17 October 2018 in two original copies in Turkish, Romanian and English languages, each text being equally authentic. In case of any difference in interpretation, the English text shall prevail.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized by their respective governments, have signed the present Agreement.

ON BEHALF OF THE GENERAL STAFF OF THE REPUBLIC OF TURKEY

SIGNATURE :

NAME : HULUSİ AKAR

TITLE : MINISTER OF NATIONAL DEFENSE

ON BEHALF OF THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

SIGNATURE :

NAME : EUGENIU STURZA

TITLE : MINISTER OF DEFENSE

ACORD SUPLIMENTAR ÎNTRE

STATUL MAJOR GENERAL

AL REPUBLICII TURCIA

ȘI MINISTERUL APĂRĂRII AL

REPUBLICII MOLDOVA

PRIVIND COOPERAREA ÎN DOMENIUL

INSTRUIRII MILITARE

ACORD SUPLIMENTAR ÎNTRE

STATUL MAJOR GENERAL AL REPUBLICII TURCIA

ŞI MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

PRIVIND COOPERAREA ÎN DOMENIUL INSTRUIRII MILITARE

PREAMBUL

Statul Major General al Republicii Turcia şi Ministerul Apărării al Republicii Moldova (denumite în continuare „Parte" sau „Părţi");
Luînd în considerare prevederile „Acordului între Statul Major General al Republicii Turcia şi Ministerul Apărării al Republicii Moldova cu privire la colaborarea în domeniul militar de instruire, tehnic şi ştiinţei, încheiat la Ankara la 19 noiembrie 1998, (denumit în continuare „Acord-cadru"),
În dorinţa de a îmbunătăţi relaţiile de prietenie şi a dezvolta cooperarea în domeniul instruirii militare,
Au convenit asupra următoarelor:

Articolul I

SCOPUL

Prezentul Acord suplimentar (denumit în continuare „Acord") are ca scop stabilirea unor mecanisme de cooperare între Părţi în domeniul instruirii militare.

Articolul 2

DOMENIUL DE IMPLEMENTARE

Prevederile prezentului Acord se aplică asupra ofiţerilor, subofiţerilor, sergenţilor, soldaţilor prin contract, militarilor în termen, cadeţilor şi personalului civil ale uneia dintre Părţi care sunt desemnaţi să beneficieze de studii în instituţiile de învăţămînt militar, unităţile şi centrele militare ale uneia dintre Părţi sau să fie implicate în desfăşurarea activităţilor de cooperare, precum şi membrilor familiilor acestora, în conformitate cu Articolul 4 din prezentul Acord.

Articolul 3

DEFINIŢII

În sensul prezentului Acord următoarele noţiuni semnifică:

1. **Acord** - Acordul privind cooperarea în domeniul instruirii militare încheiat între Părţi.

2. **Partea care trimite** - Partea care trimite personalul, materiale şi echipamente, la Partea care primeşte, în cadrul implementării prezentului Acord.

3. **Partea care primeşte** - Partea care primeşte pe teritoriul său personalul, materiale şi echipamente ale Părţii trimiţătoare, în cadrul implementării prezentului Acord.

4. **Autoritate competentă** - autorităţile competente ale Părţilor cu atribuţii privind implementarea prezentului Acord:

a. Pentru Ministerul Apărării al Republicii Moldova: Direcţia personal şi mobilizare a Marelui Stat Major al Armatei Naţionale;

b. Pentru Statul Major General al Republicii Turcia: Departamentul operaţii al Statului Major General.

5. **Personalul militar oaspete** - personalul militar sau civil care sunt membri ai forţelor armate pe care una din Părţi o deleagă pe teritoriul celeilalte Părţi, în cadrul implementării prezentului Acord.

6. **Membrii familiei** - soţii şi copiii care în cadrul implementării prezentului Acord însoţesc personalul militar oaspete şi pentru care aceştia au responsabilitatea de a avea grijă în conformitate cu legislaţia respectivă naţională.

7. **Comandant** - persoana care comandă state majore militare, baze militare sau unităţi militare şi care este responsabil pentru activităţile personalului militar trimis sub supravegherea acestuia.

8. **Superior al personalului militar** - militarul cu cel mai înalt grad, din cadrul personalului militar, autorizat cu dreptul de a supraveghea activităţile grupului de militari/civili trimis în cadrul implementării prezentului Acord şi numit în conformitate cu legislaţia naţională a Părţii care trimite.

9. **Cadet oaspete** - persoana trimisă la studii de Partea care trimite în cadrul şcolilor militare ale Părții care primește sau în alte instituții educaționale determinate de către Partea care primește pentru a fi repartizate în Forțele Armate ale Părții care trimite.

10. **Personal civil** - persoanele non-militare care sunt angajate pe funcţii de bază în Forţele Armate ale Părţilor.

11. **Informaţie secretă** - orice informaţie obţinută de Statul Major General al Republicii Turcia sau Ministerul Apărării al Republicii Moldova sau orice informaţie oficială care este sub jurisdicția sau controlul uneia dintre Părți și care trebuie protejată în interesul securităţii naţionale şi căreia i-a fost atribuit un grad de secretizare. Aceste informaţii pot fi în formă verbală, vizuală, magnetică şi documentară, precum şi în formă hardware sau tehnologică.

Articolul 4

DOMENIILE DE COOPERARE

Părţile desfăşoară activităţi de cooperare în domeniul învățământului după cum urmează:

1. Instruirea, învățământul și oferirea cursurilor în cadrul școlii, instruirea și învățământul în cadrul centrelor care aparțin sau sunt desemnate de către Partea care primește.

2. Cursuri de specializare şi de profesionalizare în cadrul centrelor de instruire.

3. Instruire la locul de serviciu în cadrul unităţilor, statelor majore şi instituţiilor.

4. Cooperare şi vizite de familiarizare între unităţi, state majore şi instituţii.

5. Schimb reciproc/unilateral de studenţi/cadre didactice între instituţiile de învăţământ şi instruire sau de consultanţă.

6. Schimb de delegaţii.

7. Invitaţii în calitate de observatori în cadrul exerciţiilor militare.

8. Participare la exerciţii militare întrunite.

9. Schimb reciproc de informaţii pentru îmbunătăţirea instruirii.

10. Schimb de informaţii în domeniul istoriei militare, arhivistic și muzeologiei.

11. Schimb de instruire şi informaţii privind sistemele juridice militare.

12. Cooperare în aspecte de instruire în domeniul logisticii.

13. Cooperare în domeniul menţinerii păcii şi ajutorului umanitar.

14. Vizite de lucru reciproce privind instruirea militară între reprezentanţii de diferite niveluri de reprezentare ale Părţilor,

15. Detaşare a personalului pentru cursuri lingvistice pentru studierea limbii turceşti /române.

16. Cooperare în domeniile de cartografie şi hidrografie.

17. Activităţi sociale, sportive şi culturale.

Articolul 5

PROCEDURI DE COOPERARE

1. Instruirea şi învăţământul se desfăşoară în conformitate cu prevederile legislaţiei Părţii care primeşte.

2. Orice solicitare pentru studii făcută de Partea care trimite se prezintă Părţii care primeşte în luna martie a anului precedent, dar nu mai târziu de începerea studiilor sau cursului, în conformitate cu prezentul Acord. La recepţionarea solicitării, Partea care primeşte examinează respectiva solicitare în conformitate cu capacităţile de instruire proprii şi informează Partea care trimite despre decizia primită.

3. În cazuri excepţionale, Părţile comunică solicitările pentru cursuri de scurtă durată şi alte forme de instruire prevăzute de prezentul Acord printr-o notificare oficială în scris. În acest sens, solicitările suplimentare, după urmarea consultărilor între Părţi, pot fi incluse în Planul anual de instruire în măsura în care acesta este posibil de a fi extins.

4. Studiile se desfăşoară în limba Părţii care primeşte. Cu toate acestea, la solicitarea Părţii care trimite, studiile cu o perioadă mai mică de trei luni pot fi desfăşurate prin intermediul traducătorilor. În cazul în care instruirea se desfăşoară prin intermediul traducătorilor, Partea care trimite, adiacent personalului care urmează să participe la curs va asigura traducătorii militari necesari. Costurile legate de traducere / traducători pentru cursuri sunt suportate de Partea care trimite.

5. Partea care trimite informează Partea care primeşte despre decizia finală privind participarea la studii, numărul de participanţi la curs, informaţia privind cursa şi timpul de sosire şi alte informaţii cu cel puţin 45 (patruzeci şi cinci) zile înainte de începerea cursului pentru a permite Părţii care primeşte să dispună măsurile necesare.

6. Cooperarea se desfăşoară cu respectarea cadrului juridic al ambelor Părţi pe bază de reciprocitate şi interese comune.

7. Solicitările de instruire în domeniul medical vor fi examinate în conformitate cu reglementările medicale ale Părţii care primeşte.

Articolul 6

CONDIŢIILE DE INSTRUIRE

1. Instruirea Personalului militar oaspete şi Cadeţilor oaspete se desfăşoară în conformitate cu programele instituţiilor militare sau unităţile în care se desfăşoară studiile. În cazul în care conţinutul cursului se referă la chestiuni legate de securitatea naţională, pot fi impuse restricţii.
2. Partea care primeşte trebuie să precizeze ce echipamente şi materiale din cele necesare pentru Personalul militar oaspete şi Cadeţii oaspete în timpul perioadei de studii vor fi asigurate şi care dintre acestea vor fi returnate Părţii care primeşte la finisarea studiilor.
3. Personalul trimis la studii sau instruire va fi selectat de către autoritatea competentă a

Părții care trimite în conformitate cu criteriile stabilite de autoritatea competentă a Părții care primeşte. Personalul care nu întruneşte criteriile stabilite de autoritatea competentă a Părții care primeşte, nu este acceptat la studii sau instruire.
4. Tipurile de evaluare şi alte aspecte legate de studii sunt stabilite de către Partea care primeşte.
5. Pentru desfăşurarea instruirii pentru studiile pe o perioadă mai mare de 3 (trei) luni şi care pot avea riscuri fatale, dacă se consideră necesar de către Părți, pot fi încheiate protocoalele sau înțelegeri tehnice / administrative în domeniul de aplicare al prezentului Acord. Aceste protocoale şi înțelegeri tehnice / administrative pot include următoarele aspecte:
a) Conținutul de studii;
b) Locul de studii;
c) Limba, durata şi condițiile de studii;
d) Drepturile şi obligațiile personalului militar în timpul studiilor;
e) Data începerii şi încheierii perioadei de studii şi numărul de participanți;
f) Calificările necesare de la personalul preconizat pentru studii;
g) Metoda de asigurare a securității personalului militar în timpul perioadei de studii;
h) Metoda de asigurare a persoanelor militare;
i) Metoda de compensare a pierderilor şi daunelor;
j) Condițiile şi procedurile de plată pentru studii;
k) Metoda de rambursare pentru serviciile medicale, de examinare, tratament şi îngrijire dentară, cu excepția examinărilor de urgență, prim ajutor şi îngrijire dentară de urgență;
l) Măsuri privind cazarea, hrana şi transport.
m) Alte aranjamente legate de studii.
6. Personalului detaşat la studii / cursuri, care a urmat programul de curs respectiv, care a susținut cu succes examenele de evaluare organizate în cadrul cursului sau care a elaborat cu succes teza / proiectul etc., în cadrul studiilor academice, i se eliberează un document de absolvire (diplomă, certificat etc.), care atestă faptul finalizării studiilor de specializare sau programului de formare. Echivalarea diplomei (documentelor, certificatului) este efectuată de către instituția / instituțiile abilitată(e) a Părții care trimite în conformitate cu legislația națională a acestuia.
7. Partea care primeşte trebuie să ia măsurile necesare pe probleme referitoare la cazarea şi securitatea Personalului militar oaspete, membrilor familiilor acestora, Cadeților oaspete, precum şi privind utilizarea de către aceste persoane a altor facilități.

Articolul 7

PROTECȚIA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE

1. Părțile, în cadrul implementării prezentului Acord sau în cadrul activităților comune, vor asigura protecția tuturor tipurilor de informații referitoare la documente, materiale, echipamente în conformitate cu legislațiile naționale ale acestora. Gradul de secretizare a informațiilor schimbate nu poate fi modificat. În acest sens, Părțile întreprind măsurile necesare pentru protejarea informațiilor proprii cu același grad de secretizare. Informațiilor utilizate li se acordă unul dintre următoarele grade de secretizare corespunzătoare: Strict Secret, Secret, Confidențial, Restricționat.
2. Părțile nu vor divulga, vinde, transfera sau partaja informații despre arme, materiale şi echipamente obținute sau dobândite în cadrul implementării domeniilor de cooperare ale prezentului Acord, precum şi documente tehnice referitoare la producția acestora sau alte informații şi documente, terței părți, fără acordul în scris al celeilalte Părți.
3. Părțile vor asigura ca accesul la informațiile şi materialele clasificate se va efectua în conformitate cu principiul necesității de a cunoaşte şi doar de către personalul cu gradul de acces corespunzător.
4. Informațiile obținute în cadrul implementării prezentului Acord nu pot fi utilizate de către una dintre Părți împotriva intereselor celeilalte Părți sau a unei Părți terțe.

5. Părţile continuă să fie responsabile pentru protecţia informaţiilor clasificate şi prevenirea declasificării acestora, inclusiv şi după încetarea valabilităţii prezentului Acord.
6. În caz de divulgare precoce sau scurgere a informaţiilor utilizate în cadrul aplicării prezentului Acord, Partea care sesizează faptul respectiv informează imediat cealaltă Parte despre situaţia în cauză.
7. Părţile utilizează informaţiile obţinute în cadrul cooperării prevăzute de prezentul Acord numai în sensul prezentului Acord.

Articolul 8

CORESPUNDEREA ACORDULUI CU ALTE ACORDURI INTERNAŢIONALE

1. Dispoziţiile prezentului Acord apriori nu va afecta angajamentele Părţilor care decurg din alte acorduri internaţionale încheiate.
2. Prevederile Acordului-cadru vor prevala asupra domeniilor care nu sunt specificate în prezentul Acord.

Articolul 9
ASPECTE SPECIALE

1. Personalul militar oaspete, membrii familiilor acestora şi Cadeţii oaspete, pe parcursul studiilor şi pe timpul aflării pe teritoriul Părții care primește, sunt obligaţi să nu se implice în conflicte armate de orice tip cu o ţară terţă şi să nu participe la activităţi în detrimentul intereselor şi securităţii interne a Părții care primește. Pe parcursul aflării la Partea care primește Personalul militar oaspete, membrii familiilor acestora şi Cadeţii oaspete nu vor efectua alte activităţi decât cele menţionate în prezentul Acord.
2. Statutul educaţional al Personalului militar oaspete şi Cadeţilor oaspete care sunt în imposibilitate de a participa la procesele de instruire şi / sau educaţionale din cauza nereuşitei şcolare, încălcări de disciplină şi problemelor medicale se stabilește prin decizia conducerii şcolii sau colegiului militar şi consiliile facultăţilor. Procedurile privind exmatricularea acestora din instituţia şcolară şi întreruperea studiilor sunt puse în aplicare odată cu aprobarea autorităţilor competente.
3. Partea care trimite, în cazul în care consideră necesar, rezervă dreptul de a retrage Personalul militar oaspete, membrii familiilor acestora şi Cadeţii oaspete de pe teritoriul Părții care primește în orice moment şi fără a invoca careva motive. Partea care primește facilitează întoarcerea acestor persoane în ţara de origine cât mai curând posibil.
4. În caz de război, conflict armat, revoltă socială şi de criză internaţională, Partea care primește poate cere Părții care trimite să-şi recheme personalul propriu. Partea care trimite îndeplinește imediat această cerere.
5. Personalul militar oaspete şi Cadeţii oaspete trebuie să lichideze datoriile personale, precum şi datoriile membrilor familiilor lor la părăsirea definitivă a teritoriului Părții care primește, indiferent de motiv. Pentru datoriile personale nelichidate de către Personalul militar oaspete şi/sau Cadeţii oaspete, vor fi luate măsurile necesare de către Partea care trimite.

Articolul 10

ASPECTE JURIDICE

1. Jurisdicţia:

a. Personalul militar oaspete şi membrii familiilor lor, precum și Cadeții oaspete sunt subiecţi de drept în conformitate cu legislaţia în vigoare a Părții care primește şi, respectiv, jurisdicţia legată de aspectele penale de asemenea este de competenţa Părții care primește.

b. Personalul militar oaspete şi membrii familiilor lor, precum și Cadeții oaspete sînt supuși legislaţiei penale ale Părții care primește. Cu toate acestea, Partea care trimite va avea jurisdicţia asupra următoarelor tipuri de infracţiuni comise de Personalul militar oaspete şi membrii familiilor lor, precum și Cadeții oaspete:

(1) În special, a infracţiunilor împotriva securităţii sau a bunurilor Părţii care trimite sau împotriva Personalului militar oaspete şi membrii familiilor lor, precum și Cadeții oaspete sau bunurilor acestora.

(2) Infracţiuni în legătură cu instruirea şi învăţământul Personalului militar oaspete și Cadeților oaspete sau infracţiuni care rezultă dintr-o acţiune sau neglijenţă în timpul perioadei de instruire şi învăţământ.

c. Sistemul penal existent în ambele state sau care corespunde legislaţiei penale a ambelor state se aplică în cazurile în care judecata examinează o crimă care nu există în legislaţia Părții care trimite şi în care jurisdicţia urmează a fi aplicată.

2. Procese disciplinare:

a. Personalul militar oaspete și Cadeții oaspete trebuie să respecte regulile disciplinare aplicate în unităţile, statele majore şi instituţiile proprii.

b. Personalul militar oaspete este subiect al legislaţiei Părții care trimite, în partea ce vizează sancţiunile disciplinare. Cadeții oaspete sînt subiecți ai legislaţiei Părții care primește, în partea ce vizează sancţiunile disciplinare. Partea care trimite î-şi păstrează puterea disciplinară exclusivă asupra Personalului militar oaspete pe teritoriul Părții care primeşte. Cu toate acestea, autorităţile militare competente ale Părții care primeşte pot da ordine Personalului militar oaspete aflaţi sub comanda acestora în conformitate cu cerinţele de serviciu.

c. Autorităţile militare competente ale Părţilor stabilesc un punctaj plafon disciplinar în funcție de durata instruirii şi un alt punctaj pentru fiecare sancţiune disciplinară, aplicabil numai în cadrul cursurilor de instruire. Personalul militar oaspete care acumulează 60% din punctajul disciplinar se consideră ca fiind cu nereuşită în instruire şi învăţământ şi retras de la studii din cauza lipsei de disciplină în conformitate cu procedura corespunzătoare. Punctele de sancţiune disciplinară se acordă de către superiorul unităţii, statului major şi instituţiei în care Personalul militar oaspete urmează studiile şi/sau superiorul personalului militar al Părții care trimite în conformitate cu prevederile şi procedurile statului respectiv.

3. În cazul când Personalul militar oaspete, membrii familiilor acestora sau Cadetul oaspete este arestat, Partea care primeşte va informa imediat Partea care trimite despre situaţie.

4. În cazul în care o persoană din Personalul militar oaspete, membrii familiilor lor sau Cadeţi oaspete sunt supuși măsurilor de investigație sau unui proces judiciar în Partea care primeşte, această persoană are dreptul de a beneficia de protecţia juridică general recunoscută, care să nu fie mai inferioară celei prevăzute pentru persoanele din Partea care primeşte.

5. Activităţile Personalului militar oaspete sau Cadetului oaspete pot fi întrerupte în cazul în care aceştia încalcă legile Părții care primeşte.

6. Superiorul Personalului militar al Părții care trimite este autorizat să aplice măsuri disciplinare, în conformitate cu prevederile actelor normative ale serviciului militar respectiv şi regulamentului disciplinar, asupra personalului din subordine, în conformitate cu acţiunile acestora şi care nu sunt calificate ca infracţiune în Partea care primeşte.

7. Personalul militar oaspete, membrii familiilor lor, precum şi Cadeţii oaspete se supun legislaţiei în vigoare a Părții care primeşte referitor la procedurile vamale, fiscale şi de vînzare-cumpărare în timpul intrării în ţară, şederii şi plecării din ţară.

8. Pentru aspectele care nu sunt specificate în prezentul Acord sunt aplicate prevederile Acordului-cadru.

Articolul 11

ASPECTE FINANCIARE

1. Partea care primeşte decide dacă studiile pentru Personalul militar oaspete şi Cadeţii oaspete se vor asigura contra plată, cu titlu gratuit sau cu o reducere, precum şi dacă se efectuează sau nu plata pentru cazare şi alimentare.

2. În cazul în care se decide să fie achitată plata, aceasta va include următoarele:

a. Pentru Cadetul oaspete:

(1) Alimentare.

(2) Cazare.

(3) Diurna (condiţiile şi sumele se stabilesc de către Partea care primeşte).

(4) Echipament (în funcţie de alocările stabilite pentru cadeţii proprii a părţii care primeşte).

b. Pentru Personalul militar oaspete:

(1) Plată lunară (condiţiile şi sumele se stabilesc de către Partea care primeşte în conformitate cu gradul militar al participantului la curs din rândurile Personalului militar oaspete).

(2) Echipament (în funcţie de alocările stabilite pentru personalul propriu al Părţii care primeşte şi care va fi purtat de Personalul militar oaspete numai în instituţiile de instruire-învăţământ).

3. În cazul în care cursurile sunt oferite contra cost, Partea care primeşte trebuie să îndeplinească următoarele cerinţe gratuite.

a. Materiale pentru experimente, laboratoare şi lecţii.

b. Intrarea în biblioteci, săli de lectură, centre sportive şi alte localuri necesare pentru instruire.

c. Călătorii interne în scopuri educative.

d. Echipament militar şi echipamente speciale necesare pentru pregătirea practică în timpul desfăşurării cursului, în conformitate cu legislaţia aplicabilă în Partea care primeşte. Acestea vor fi returnate după absolvire.

4. Pregătirea piloţilor navigaţi, instruirea psihologică, instruirea scafandrilor, scufundări libere de instruire din turn şi alte tipuri de formare profesională care necesită costuri mari vor fi oferite la preţul deplin.

5. Nici o taxă de curs nu se solicită pentru cursuri de limbă turcă care urmează să fie oferite în Turcia (inclusiv cursuri de pregătire de limbi străine oferite în timpul studiilor universitare), precum şi cursuri de limbă română care urmează să fie oferite în Moldova.

6. Toate cheltuielile de transport în afara teritoriului Părţii care primeşte vor fi suportate de Partea care trimite.

7. În cazul în care Partea care primeşte decide că studiile trebuie să fie oferite contra cost, costurile pentru instruire şi alte cheltuieli ale Personalului militar oaspete şi Cadeţilor oaspete vor fi plătite de Partea care trimite în dolari SUA pe contul bancar stabilit de către autoritatea competentă a Părţii care primeşte în 60 (saizeci) zile lucrătoare de la emiterea facturii după încheierea perioadei de instruire sau de activitate.

Articolul 12

COMPENSARE

1. În cadrul implementării prezentului Acord, legile și reglementările Părții care primește se aplică pentru orice daune sau pierderi cauzate persoanelor, proprietăţilor şi a mediului, precum şi creanţe ale terţilor.

2. Compensarea va fi efectuată numai în cazul în care Părţile stabilesc de comun acord că pierderea/dauna cauzată proprietăţii şi mediului sau rănirea sau decesul personalului în timpul desfăşurării activităţilor în temeiul prezentului Acord, au fost cauzate din culpă sau neglijență.

Articolul 13

ASPECTE ADMINISTRATIVE

1. Statutul Personalului militar oaspete şi al Cadeţilor oaspete:

a. Partea care trimite va informa, înaintea desfășurării instruirii, personalul sau și cadeții despre statutul acestora, drepturile, responsabilităţile, atribuţiile, scopul studiilor oferite, informaţie privind cazarea şi hrana, precum şi aspectele financiare în cadrul prezentului Acord.

b. Personalul militar oaspete, membrii familiilor acestora, precum şi Cadeţii oaspete nu deţin privilegii şi imunitate diplomatică.

c. Dacă nu se convine altfel de către părţi, Partea care primeşte nu poate să atribuie Personalului militar oaspete şi Cadeţilor oaspete orice alte sarcini decât cele menţionate în prezentul Acord sau alte acorduri sau aranjamente încheiate în baza prezentului Acord.

d. Personalul militar oaspete, membrii familiilor lor, precum şi Cadeţii oaspete care deţin permis de şedere în Partea care primeşte, nu se vor implica în activităţi politice sau în desfăşurarea oricărei activităţi împotriva Părții care primeşte.

e. Partea care primeşte va elibera un card de identitate special pentru Personalul militar oaspete, membrii familiilor acestora şi pentru copii cu vîrsta mai mare de 12 ani, precum şi cadeţilor.

2. Echipament:

a. Cadeţii oaspete trimişi pentru instruire în academia de război şi şcoala vocaţională pentru subofiţeri poartă uniforma Părții care primeşte la studii. Cadeţii respectivi pot ataşa, la uniformele lor, un simbol militar eliberat de Partea care trimite pentru identificare.

b. Personalul militar oaspete şi Cadeţii oaspete poartă uniforma Forţelor Armate proprii în unităţile şi instituţiile Părții care primeşte la studii, echipament furnizat de Partea care primeşte la studii pentru activităţi de instrucţie şi activităţi practice şi, respectiv, vor purta haine civile în afara unităţilor de dislocare şi instituţiilor.

3. Permisii:

a. Sărbătorile, permisiile şi alte tipuri de absenţă a Personalului militar oaspete și Cadeţilor oaspete se stabilesc în conformitate cu programul de învățămînt şi regulile aplicate personalului cu statut echivalent al Părții care primeşte la studii. În cazul în care Personalul militar oaspete și Cadeții oaspete se vor afla la Partea care primeşte la studii, cu excepţia timpului studiilor/instruirii, toate costurile vor fi suportate de către Partea care trimite la studii.

b. Personalul militar oaspete și Cadeții oaspete pot fi absenți de la studii pe o perioadă determinată de instituția de învățămînt în baza rapoartului de concediu medical eliberat de

către spitalul militar al Părții care primeşte la studii. În cazul în care persoana respectivă nu este în măsură să preia studiile la sfârșitul concediului medical, activitatea lui / ei poate fi încheiată şi el / ea poate fi înlocuit cu altă persoană, cu consimțământul Părții care primeşte la studii.

c. Permisiile, cu excepţia sărbătorilor care urmează a fi realizate în afara teritoriului Părții care primeşte la studii se acordă de către autorităţile competente ale Părții care primeşte la studii în conformitate cu acordul încheiat între autorităţile competente ale ambelor Părţi.

d. Personalul militar oaspete respectă programul orelor de lucru şi regulamentele aferente aplicate pe teritoriul Părții care primeşte la studii.

e. Personalul militar oaspete pot participa la activităţi organizate de către ataşatul militar / ambasada cu ocazia zilei/lor de sărbătoare naţionale. Acestea pot fi considerate ca fiind zile libere.

4. Decesul:

a. Partea care primeşte la studii informează imediat autoritatea competentă a Părţii care trimite în caz de deces al unei persoane din cadrul Personalului militar oaspete, membrilor familiei acestora sau Cadeţilor oaspete.

b. La solicitarea Părții care trimite la studii, Partea care primeşte la studii este obligată să ofere tot suportul pentru transportul persoanei decedate la cel mai apropiat aeroport internaţional, port maritim sau punct de frontieră pe teritoriul Părții care primeşte la studii şi să suporte cheltuielile în acest sens. Ulterior, transferul persoanei decedate este responsabilitatea Părții care trimite la studii.

5. Partea care primeşte la studii ia măsurile necesare cu privire la cazarea, securitatea şi alte facilităţi de care să beneficieze Personalul militar oaspete, membrii familiei lor sau Cadeţii oaspete.

Articolul 14

SERVICII DE SĂNĂTATE

1. Personalul militar oaspete și Cadeții oaspete trebuie dispună de o stare de sănătate corespunzătoare care să le permită să desfășoare orice activitate în temeiul prezentului acord. Partea primitoare poate solicita un raport medical care să certifice corespunderea medicală a acestor persoane.

2. Costurile serviciilor de examinare şi tratament pentru Cadeții oaspete sînt suportate în conformitate cu legislaţia naţională a Părții care primeşte. Costurile pentru primele de asigurare medicală și alte costuri medicale ale Cadeților oaspete sînt suportate de Partea care primeşte.

3. Serviciile medicale de urgență și stomatologică pentru Personalul militar oaspete şi membrii familiilor lor vor fi furnizate gratuit de către Partea care primeşte. Costurile serviciilor de examinare și tratament, cu excepția serviciilor medicale de urgență și stomatologică vor fi acoperite de o asigurare de sănătate corespunzătoare, în conformitate cu legislația Părții care primeşte.

4. Primele de asigurare și costurile serviciilor de tratament pentru Personalul militar oaspete şi membrii familiilor lor vor fi acoperite de Partea care trimite sau de Personalul militar oaspete.

5. Personalul militar oaspete şi membrii familiilor lor pot beneficia de toate serviciile de sănătate de la furnizorii Părții care primeşte acoperite de această asigurare de sănătate.

Articolul 15

SERVICII SOCIALE

1. Personalul militar oaspete și membrii familiilor acestora, precum și Cadeţii oaspete vor beneficia de popote militare, cantine militare şi facilităţi sociale militare în conformitate cu capacităţile existente şi în conformitate cu legislaţia Părții care primeşte.

2. Personalul militar oaspete și Cadeţii oaspete pot beneficia zilnic de facilităţi sociale în garnizoanele de aflare a acestora și în acele în care este permisă oficial de către Partea care primește (cu excepția centrelor de instruire specială) reieșind din capacitățile existente.

3. Aceștia pot beneficia zilnic de facilităţi sociale și în alte garnizoane (cu excepția centrelor de instruire specială) sau în scopuri de cazare cu permisiunea Părții care primeşte, în conformitate cu legislaţia în vigoare şi listei de preţuri.

4. Personalul militar oaspete și Cadeţii oaspete pot beneficia de alte facilităţi sociale, cum ar fi popote și cantinele militare în unitățile, statele majore și instituțiile de aflare a lor or în care ei sunt instruiți cu permisiunea conducerii acestora.

Articolul 16

PROCEDURILE VAMALE ŞI PAŞAPOARTE

1. Personalul militar oaspete, membrii familiilor lor şi Cadeţii oaspete trebuie să respecte legislaţia Părții care primeşte la studii referitor la circulaţia persoanelor străine pe teritoriul său şi a procedurilor vamale aplicate în timpul de intrare / ieşire de pe teritoriul Părții care primește.

2. Cu toate acestea, Partea care primeşte la studii va furniza suportul administrativ disponibil în conformitate cu legislaţia sa.

Articolul 17

SOLUŢIONAREA DISPUTELOR

1. În cazul în care există o contradicţie între prevederile Acordului-cadru din 19 noiembrie 1998 şi cele ale prezentului Acord, dispoziţiile Acordului-cadru vor prevala.

2. Toate ambiguităţile, contradicţiile sau dezacordurile care ar putea apărea în cadrul aplicării sau interpretării prevederilor prezentului Acord vor fi rezolvate prin negocieri şi consultări între Părţi şi nu vor fi înaintate unui Tribunal Naţional sau Internaţional sau oricărei părți terțe pentru soluţionarea acestora.

3. În cazul în care nu se obţine nici un rezultat în termen de 90 (nouăzeci) de zile de la începerea negocierilor, Părţile pot denunţa prezentul Acord cu o notificare prealabilă în scris în termen de 30 (treizeci) de zile.

Articolul 18

MODIFICAREA ŞI REVIZUIREA

1. Oricare dintre Părţi poate propune în orice moment în scris modificarea sau revizuirea prezentului Acord, prin comun acord al Părţilor.

2. Modificările convenite vor intra în vigoare în conformitate cu prevederile Articolul 19 care reglementează intrarea în vigoare a prezentului Acord.

Articolul 19

INTRAREA ÎN VIGOARE

1. Prezentul acord intră în vigoare la data primirii ultimei notificări, prin canale diplomatice, prin care Părţile se informează reciproc cu privire la îndeplinirea tuturor procedurilor interne legale necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.
2. La data intrării în vigoare a prezentului Acord, îşi încetează valabilitatea „Acordul suplementar dintre Statul Major General al Republicii Turcia şi Ministerul Apărării al Republicii Moldova cu privire la cooperarea în domeniul instruirii militare" semnat la Ankara la 15 august 2001.

Articolul 20

DURATA ŞI DENUNȚAREA

1. Prezentul Acord va fi încheiat pe o durată de 5 (cinci) ani şi se va prelungi automat pentru perioade de cîte 1 (un) an, cu excepţia cazului în care una din Părţi notifică cealaltă Parte despre intenţia sa de a denunța prezentul Acord cu cel puțin trei luni înainte de data încetării acestuia. Prezentul Acord își va păstra valabilitatea pe perioada de acţiune a Acordului-cadru.
2. În lipsa unor alte înțelegeri între Părți, încetarea prezentului Acord nu va afecta programele şi activităţile în curs de desfăşurare.

Prezentul Acord este întocmit la Chișinău la 17 octombrie 2018 în două exemplare originale în limbile Turcă, Română şi Engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul apariţiei unor divergenţe, textul în limba engleză va fi de referinţă.

DREPT CARE, subsemnaţii, pe deplin autorizaţi în mod corespunzător de guvernele lor, au semnat prezentul Acord.

PENTRU

STATUL MAJOR GENERAL AL REPUBLICII TURCIA

SEMNĂTURA:

NUME: HULUSI AKAR

FUNCŢIA: MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

PENTRU

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

SEMNĂTURA:

NUME: EUGENIU STURZA

FUNCŢIA: MINISTRUL APĂRĂRII